

Universitätsbibliothek Paderborn

**Disputationum// Roberti Bel-/Iarmini Politiani,// Societatis
Iesv// De Controversiis// Christianae Fidei, Adver-/sus
huius temporis Haereticos,// Tomus ...**

De Sacramento Evcharistiæ - Sex Libris Explicata

Bellarmino, Roberto Francesco Romolo <Heiliger>

Ingolstadii, [1589]

VD16 B 1603

VII. Probatur sacrific. Missæ ex figura Agni Paschalis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54113](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-54113)

uersarios, & aliqua eorum etiam contra veritatem. PRIMO, religionem, ac legem Christianam non esse amplius interris, sed translatam esse in cœlum: nam translato sacerdoto, necesse est ut etiam legis translatio fiat. Hebræ. 7. SECUNDО, in cœlo non esse nudam veritatem, sed umbras etiam, & figuras, ac cæremonias: nam omnia sacrificia propriè dicta debent esse repræsentatiua sacrificij crucis, & cæremonia quædam religionis. TERTIO, oportebit aduersarios concedere, repeti saepius oblationem Christi, quod illi nullo modo concedere volunt. Si secundum, tum necesse erit confitit Christi verum sacrificium in terris offerri, quod nos contendimus, aut certè Christum non esse verè, ac propriè sacerdotem, quod est absurdissimum, & contra manifestas Scripturas. Id autem sequi, perspicuum est, quia non potest esse verè, ac propriè sacerdos, qui sacrificium verum, ac proprium offerre non potest.

QUARTA Kemnitij ratio similis est superiori: perindeā est Christum sacerdotem pro nobis intercedere, quæ erat tercia ratio; & nos per sacerdotem Christum aditum habere a Patrem, quæ erat quarta.

QVINTA ratio, quodd saluare in perpetuum posuit, probat eum Saluatorem esse, non autem sacerdotem. Neque hæc ratio dissimilis est secundæ ac tertiae, proinde eodem modo refellitur. Quare non probauit Kemnitius Christum dici posse æternum Sacerdotem sine oblatione victimæ per Ecclesiæ Ministros.

CAPVT SEPTIMVM.

Probatur sacrificium Missæ ex figura Agni Paschalis.

SLETERVM testimonium pro sacrificio Missæ mitur ex lib. Exod. cap. 12. & similibus locis, videtur agitur de Agno Paschali. Est autem hoc argumentum: Celebratio Agni Paschalis figura etiam expressa celebrationis Eucharistie. Sed illa immolatio quædam erat victimæ Deo oblatæ; ergo celebratio Eucharistie immolatio victimæ Deo oblatæ esse debet, ut figura figura respondeat. Quia vero aliqui, ut Kemnitius, negant propria-

PRIMO, us in te-
cerdoto, positionem, aliqui assumptionem: vtraque probanda erit, ac
deinde argumenta Kemnitij diluenda, quibus hāc rationēm
infirmare conatur.

Quod igitur celebratio Agni Paschalis fuerit figura cele-
brationis Eucharistiae, probatur PRIMO ex Scripturis, i. Cori-
inth. 5. Etenim Pascha nostrum immolatus est Christus: itaq;
epulemur in azymis sinceritatis, et Veritatis. Ex hoc loco cer-
tō cōstituere possumus, Agnū Paschalē, qui & Pascha dicitur
in Euangelio, figurā immolationis Christi fuisse: quando aut
fuerit impleta, nō ita certō ex hoc solo loco constitui potest.

DICENT enim aduersarij, Apostolum loqui de immola-
tione in cruce facta, & de manducatione spirituali, que fit per
fidem. SED nos ex Euangelio probabimus figuram illā pro-
priē impletam fuisse in institutione, & celebratione Euchari-
stiae. Nam IN PRIMIS ex Euangelio constat, Apostolo sante
Christi passionem manducasse carnem Christi in nouissima
cena, & proinde manducasse verum Agnum Paschalem, ad
cuius epulas nos hortatur Apostolus, cūm ait: Itaq; epulemur
in azymis sinceritatis, & Veritatis. Sed epulum sequitur im-
molationem: prius enim agnus immolatur, postea comeditur;
non ē contrario, prius comeditur, & postea immolatur.
Debet ergo præcedere immolatio Christi illam mandu-
cationem cœnæ, quam fecerunt Apostoli ante passionem Do-
mini; nō ergo sola passio est immolatio de qua loquitur Pau-
lus, sed etiam consecratio, & oblatio Eucharistiae est immo-
lato per Agni Paschalis immolationem figurata.

PRAETEREA, vt ex eodem Euangelio constat, Dominus
post cæmoniam Agni Paschalis continuò subiunxit cele-
brationem Eucharistiae; neque distulit in aliud tempus, aut
locum, vt aperte ostēderet se noua ista cæmonia finem im-
ponere cæmoniæ veteri.

DEINDE, si consideremus circumstantias vtriusq; celebra-
tionis, videbimus nullam figuram à Christo manifestiū im-
pletam, quam istam. Agnus Paschalis 14. die primi mensis ad
vesperam immolari debuit, Exodi 12. & fuit hæc circumstantia
summè necessaria, vt ex multis locis Scripturæ probari pos-
set: Eucharistiam Christus instituit hoc ipso tempore, vt no-
tum est. SECUNDO, agnus immolabatur in memoriam transi-
tus Domini, & liberationis populi de Ægypto: & Eucharistia
celebratur in memoriam transitus Domini per passionem ex
hoc

hoc mundo ad Patrem, & nostræ liberationis de potestate satanæ, quæ per ipsam Christi mortem facta est. TERTIO, agnus immolabatur ut manducaretur & esset quasi viaticum peregrinorum; nam idèo manducabatur à Iudeis, habitum peregrinorum præ se ferentibus cum baculis, & calceis, &c. Et Eucharistia quid est aliud, nisi refectio, & viaticum peregrinantium ad veram ac cœlestem patriam? Quarto, agnus non poterat manducari, nisi à circumcisis, & mundis, & Hierusalem; ita Eucharistia non potest sumi, nisi à baptizatis, & mundis, & intra Ecclesiam Catholicam existentibus.

AD HÆC, si non impleuit Christus eam figuram in institutione Eucharistie, dicant aduersarij, quando eam impluerit: nam cùm, teste Paulo, figura fuerit, debuit necessaria impleri.

DICENT fortasse impletam eam figuram à Christo, quando ipse manducauit Agnum Paschalem, vel certè quando fuit crucifixus: nec enim aliud occurrit, quod verisimiliter dici possit.

AT illud PRIMUM, nulla ratione defenditur. Cum enim Dominus Agnum Paschalem manducauit, legem obsecravit, quod semper faciebat dum in terris viueret, non figuram impleuit. Siquidē implere figuram, non est, illud ipsum quod lex præscribit agere, sed aliquid aliud ei substituere excellens, ad quod significandum figura illa præcesserit; quemadmodum figuram Circumcisionis non impletuit cum Circumcisionem accepit, sed cùm Baptismum ei substituit. Vnde à Paulo Coloss. 2. Baptismus vocatur Circumcisio Christi manufacta.

Illud autem ALTERVM de passione Domini, est quidem aliquid, sed non eiusmodi, ut sufficiat. Nam immolatio Agni Paschalis potest quidem dici figura passionis Christi. Nam agnus ille figura est Eucharistie, & Eucharistia est representatione passionis, quis neget etiam agnum illum, fuisse figuram & representationem passionis? Quare Ioan. 19. videmus Evangelistam reddere cauſam, cur non fuerunt Christi crux et passione confracta, quia scriptum est de Agno Paschali: *non comminuetis ex eo;* tamen magis immediatè, & principiter ceremonia Agni Paschalis figura fuit Eucharistie, quam passionis, ut patet ex circumstantiis paulò antè explicatis. Passio enim non incidit in diem 14. nec in vesperam, sed la-

meridiem diei 15. Neque fuit Christus crucifixus in memoriam transitus alicuius, aut liberationis. Neque crucifigebatur ut manducaretur, nec fuit illus tunc, qui eum sic immolatum manducauerit. Neque in domo, aut Hierusalem, sed extra portam in aperto campo immolatus fuit. Denique non solum baptizati & mundi, sed etiam alij possunt ac debent Christum, ut in cruce immolatum, fide manducare: fides enim precedit, & Baptismum, & iustificationem.

Probatur nunc ex Patrum communi consensu, Agnum Paschalem Eucharistiae figuram fuisse. TERTULLIANVS lib. 4. in Marcionem non procul à fine, exponit de Eucharistia illud Luc. 22. *Desidero desideravi hoc Pascha manducare vobis cum Professus, inquit, se concupiscentia concupisse edere Pascha. Et suum (indignum enim est quid alienum concupiscere Deum) acceptum panem, corpus suum fecit, &c.* Et paulò antè dixerat, Christum non concupiisse veruecinam Iudeorum, cùm ait se desiderasse edere Pascha. Quare Tertullianus per Pascha intelligit Eucharistiam, non Agnum Paschale: non autem per Pascha Eucharistiam intelligeret, nisi Eucharistiam esse crederet per Agnum illum Paschalem figurata.

CYPRIANVS lib. de vnit. Eccles. probat non posse extra Ecclesiam manducari utiliter Eucharistiam, quia scriptum est de Agno Paschali: *In domo una comedetur.* Et serm. de cœna Domini: *Cœna, inquit, disposita inter Sacramētales epulas obuauerunt sibi instituta antiqua, & nona: & consumptio agno, quem antiqua traditio proponebat, inconsumptibilem cibum Magister apponit discipulis.*

AMBROSIVS in cap. 1. Luc. *Quando, inquit, sacrificamus, Christus adest, Christus immolatur; etenim Pascha nostrum immolatus est Christus.*

Gregorius NAZIANZENVS orat. 2. de Pascha, exponens ceremonias Agni Paschalis, dicit imperasse Deum, ut ad vesperam agnus immolaretur, quia Christus ad vesperā Sacramentum corporis sui discipulis tradidit.

GAVENTIVS tract. 2. in Exodum, totam celebrationem agni de Eucharistia exponit: *In Embra, inquit, illius legalis Pasche, non unus agnus occidebatur, sed plures. Singuli enim occidebantur per domos, nam sufficere unus non poterat universis.* Et infra: *Idem per singulas Ecclesiarum domos in mysterio*

sterio panis, & vini reficit immolatus, & iustificat creditum; inse-
scrantes sanctificat consecratus, hac agni caro, hic sanguis
est.

HIERONYMVS in cap. 26. Matth. Postquam inquit, typum
cum Pascha fuerat impletum, et agni carnes cum Apostolo con-
mederat: assumit panem, qui confortat cor hominis, & advo-
rum Pascha transgreditur Sacramentum.

Ioan. CHRYSOSTOMVS homil. de prodizione Iudei, u-
mo 3. In ipsa mensa, inquit, & trumq; Pascha, & typi, & ver-
tatis celebratum est. Et infra: Fuit quidem aliquando Pascha
Iudaicum, sed exemptum, & exacutum est Pascha spiritus
aduentu, quod Christus tradidit. Nam cum manducarem, &
liberent, accepit panem, & frugit, & dixit: Hoc est corpus meum,
&c. Et homil. 8; in Matth. de institutione Sacramendi lo-
quens: Veritatem, inquit, figura adiunxit. Et paulò post: Si-
gura a seruitute liberavit, multò magis Veritas orbem ter-
rum vindicabit.

AVGVSTINVS lib. 2. contra literas Petil. cap. 37. Alind, inquit,
est Pascha quod illi de ovo celebrant, aliud quod nos in cor-
re, & sanguine Domini accipimus.

LEO serm. 7. de passione Domini, de Paschal loquens: Vero
go, inquit, umbra cederent corpori, & cessarent imagines suae
presentia veritatis; antiqua obseruantia nouo tolluntur sacra-
mento, hostia in hostiam transit, sanguinem sanguis excludit,
et legalis festivitas dum mutatur, impletur. Et infra de Sacra-
menti institutione loquens: Vetus, inquit, Testamentum con-
sumabat, & nouum Pascha condebat. Discubentibus enim
secum discipulis, &c.

ISICHIUS lib. 2. in Leuitic. cap. 8. Primi, inquit, figura
onem cum Apostolis canans Dominum, postea suum obtulit sa-
crificium. Vide etiā lib. 6. cap. 23. Procopius Gazaeus in cap. 21.
Exodi, idem habet.

GREGORIVS homil. 22. in Euangelia, totam cere-
niam Agni Paschalis exponit accommodatè ad Eucharistia.
Quid, inquit, sit sanguis agni, non iam audiendo, sed bibendo
didicisti, &c.

BEDA in cap. 22. Luca, & ex illo ANSELMVVS in cap. 21.
Matth. Finitis, inquit, veteris Phasa solennitis, qua in commu-
nione antiqua de Aegypto liberationis populi Dei age-
bantur, transit ad nouum, quod in sua redemptoris mem-
oria.

riam Ecclesiam frequentare solebat, Et scilicet pro carne agni, ac sanguine, sui corporis, sanguinisq; Sacramentum institueret.

RUPERTVS lib. 2. in Exodū, cap. 6. Tandem, inquit, quattuordecima die ad Vesperam, ubi illum Veteris Paschæ Agnum comedit cum discipulis suis, tunc ipse noui sacrificij agnus continuo capiens, & ducendus ad immolandum, iam in angustia passionis agonizans, prius propriis manibus Deo Patri semper sum immolans, accipiens panem, & vinum, & mira atque ineffabili sanctificationis potentia, transferens hac in corporis sui, & sanguinis Sacramentum.

Ex his igitur propositio nostri argumenti satis confirmata videtur. Assumptio verò, celebrationē Agni Paschalis, sacrificium quoddam fuisse, minori adhuc negotio comprobatur. Nam legimus Exod. 12. *Immolate Phase.* Et infra: *Victimatis transitus Domini est.* Numeri 9. Ecce, inquit, quidam immundi super anima hominis, qui non poterant facere Phase, in die illo accedentes ad Moysen, & Aaron dixerunt; *Immundi sumus super anima hominis, quare fraudamur, et non valeamus oblationem offerre Domino in tempore suo inter filios Israël?* Et infra: *Si quis mundus est, & in itinere non fuit, & tamen non fecit Phase, exterminabitur anima illa de populis suis, quia sacrificium Domino non obtulit tempore suo.* Ex his habemus Agnum Paschalem verè, & propriè sacrificium fuisse, cùm & victimā, & sacrificium in Scripturis absolutè dicatur, & præterea offerri Domino per immolationem, quod est veri sacrificij proprium, debuerit.

ADDE, quod eodem modo loquitur Euangeliū, Marci 14. Et primo die azymorum, quando Pascha immolabant.

DENIQUE, quid clarius verbis Pauli primæ Cor. quinto: *Pascha nostrum immolatus est Christus?* neque enim negabunt Christi passionem verum sacrificium fuisse. Cur autem Paulus sacrificium Christi Paschæ immolationem appellaret, si non fuisset verum sacrificium Agni Paschalis immolatio? Neque obstat, quod non offerebatur à solis Sacerdotibus, sed à multis non Sacerdotibus. Nam hoc sacrificium fuit institutum, antequam familia Aaron determinaretur ad sacerdotium, & ideo quantum ad hoc sacrificium, mansit antiquum priuilegium, ut omnes patresfamilias sacerdotio fungerentur. Vide Philonem lib. i. de vita Moysis.

Sed

Sed iam videamus, quid Kemnitius contra hoc nostrum argumentū obiiciat in 2. part. Examinis, pag. 758. & 759. P. 1.
MO, obiicit testimonium AVGVSTINI, libro de vnitate Ec-
clesiæ, contra literas Petiliani, cap. 16. Non ea colligantur
commemorent, quæ obscure, ambiguae, vel figurata dicta sunt,
quæ quisque sicut voluerit, interpretetur secundum sensum
suum: talia enim recte intelligi, exponi, non possunt, nisi prae-
ea, quæ apertissimè posita sunt, firma fide teneantur. Sed ad
quid proferte, quod non egeat interprete, nec unde conuincit,
quod de alia re dictum sit, & vos aliud ad eisdem sum-
sum detorquere conemini. Et capite 19. Hac mystica sunt oper-
ta sunt, figurata sunt; aliquid manifestum, quod interpre-
non egeat, flagitamus. Item: Quod si ambiguae posita & pro-
nobis, & pro nobis possunt interpretari, nihil vituperare adiu-
causam vestram, sed planè talia malam causam, vel mala
faciendo sustentant.

R E S P O N D E O; Testimonia Scripturæ figurata, quia pos-
sunt variis modis exponi, non faciunt fidem, nisi ex aliis locis.
Scripturæ certò constet, que in modo sint accienda. Scri-
ptura autem tribus modis solet figurā aliquam explicare. P. 1.
MO, quando immediate, & in particulari exponit aperte ver-
bis, quod figuratè dictum erat. Hinc ex parabolis Domini de-
scibus bonis, & malis in iisdem rebus; & de ouibus, & hereti-
cistis negatibus in Ecclesia esse bonos, & malos: quia Dominus
ipse parabolas explicuit, applicas eas ad Ecclesiā, Matth. 13.
25. De qua re vide Augustinum in breuiculo collationis tem-
pore diei. **S E C U N D O,** quando Scriptura immediate figuram ne-
explicat, tamen approbat Ecclesiæ explicationem, dum ei apre-
tissimis verbis testimonium perhibet, quod sit columna, & fu-
mamentum veritatis, 1. Timoth. 3. Augustinus lib. 1. con-
Cresconium, cap. 33. & alibi passim tradit hanc formam argu-
mentandi. **T E R T I O,** quando Scriptura docet, in verbis quo-
busdam figuram in Christo, vel à Christo implendā communi-
ri: & deinde manifesta ratione colligimus, quo tempore, & loco
fuerit impleta, licet Scriptura id non explicauerit. Nam cum
constat aliquam esse figuram, simul constat impleri debu-
re, proinde si possimus ratiocinando cōcludere, aut taliter tem-
po, & loco fuisse impletam, aut absolute non fuisse impletam,
firmissimè quod volumus demonstramus.

Nostrum

Nostrum igitur argumentum ex figura Agni Paschalis, & eiusdem figuræ explicatio, habet testimonium à Scriptura secundo, & tertio modo. Nam IN PRIMIS protulimus cōsensum veterum Patrum Græcorum, & Latinorum, qui est consensus eius Ecclesiæ; quam & nos, & aduersarij veram Ecclesiam esse, & proinde iuxta Apostolum columnam, & firmamentum veritatis esse non dubitamus. DE INDE, Scriptura testatur illam esse figuram in Christo implendam, vt ex eodem Paulo ostendimus, 1. Corinth. 5. Et nos ex manifestis circumstantiis evidenti ratione conclusimus, aut nunquam, aut in nouissima cœna in institutione Sacramenti fuisse impletam.

PORRO Augustinus in locis à Kemnitio citatis, loquitur de figuris illis, quarum explicatio nullum habet à Scriptura testimonium; & ideo semper adiungit esse obscuras, operatas, interprete indigentes, & quæ posunt pro arbitrio in varios sensus detorqueri. Non enim simpliciter reiicit argumentum ex figuris, sed ex figuris obscuris, & nondum explicatis, vel in alio Scripturæ loco, vel ab Ecclesia. Nam alioqui in ipso libro eodem de vnitate Ecclesiæ, cap. 13. probat Augustinus Ecclesiam constare ex bonis & malis, ex parabolis zizaniorum, & bonorum, ac malorum piscium, & similibus figuratis locutionibus. Solum igitur reiicit argumentum ab illis figuris, quarum est incerta interpretatio; quale illud erat ex Canticis: *Ybi cubas in meridie*, quod semper Donatistæ iactabant, ut probarent in sola Africa esse Ecclesiam; quibus Augustinus rectè obiicit illud Psalm. 47. *Latera Aquilonis ciuitas Regis magni*; & similia æquè obscura.

A DDE, quod Augustinus in eo libro, ideo petit à Donatistis testimonia Scripturæ apertissima, nec libenter admittit obscura, quia habebat ipse pro se apertissima testimonia. Nam agebatur de loco Ecclesiæ, an esset Africa sola, an totus orbis terrarum. Et quia sunt plurima testimonia, quæ sine ulla obscuritate docent, Ecclesiam in toto orbe terrarum esse futuram; meritò Augustinus requirit ab aduersario similia testimonia: non enim debent aperta & propria, obscuris & figuratis cedere. At in aliis quæstionibus obscurioribus, quælis suite eo tempore quæstio de Baptismo, Augustinus nō provocat ad aperta Scripturæ testimonia, sed ad Ecclesiæ auctoritatem, quæ non potest errare in Scriptura explicanda, ut pa-

SSS

tet ex

ter ex loco citato contra Cresconium. Quare si Kemnitius putat, causam suam similem esse causam Augustini, proferat apertum testimonium Scripturę, quod non egeat interprete, vbi legamus Eucharistiæ celebrationem non esse sacrificium, & tum iure poterit cum Augustino reiicere argumenta crituris.

S E C V N D O, Kemnitius obiicit, ex figura Agni Paschali multa sequi absurdia, si ea ad Eucharistiā applicandas sit. Nam **I N P R I M I S** non respondebit figura figurato, cū immolatio Agni Paschalis cruenta fuerit; Eucharistiā sit incruenta. **D E I N D E** Agnus Paschalis non à Sacerdotibus, vt Eucharistiā, sed à multitudine immolabatur. Et **D E N I Q U E** sacrificium Agni Paschalis non erat propitiatorium pro peccato, nos Eucharistiam esse dicimus, sed in memoriam siebat liberationis de Ægypto.

R E S P O N D E O; Eucharistiā non à solo Agno Paschali, sed etiam à sacrificio Melchisedech, & à Manna, & ab aliis ictibus in Testamento veteri figurata fuit: idèo non omnia, quæ in Agno Paschali siebant, ad figuram Eucharistiæ pertinent, sed illa tantum, quæ non pugnant cum impletione aliarum figurarum. Itaq; ex figura Agni Paschalis, habemus in Eucharistiā veram carnem, & sanguinē Christi agni immaculati: secundum modō incruento, & in specie panis, & vini, vt locum habeat alia figura sacrificij Melchisedech in pane & vino oblatis. Agnita oblatio & manducatio agni, ad figuram Eucharistiæ pertinet, modus cruentæ mactationis, ad hanc figuram nō pertinet, quia pugnaret cum figura sacrificij Melchisedech, sicut è cōtrario forma seu species externa panis & vini in sacrificio Melchisedech, ad figuram Eucharistiæ pertinet: subsistit apannis, & vini interior ad hanc figuram nō pertinet, quia pugnaret cum figura Agni Paschalis, quæ veram carnis substantiam requirit in figurato, ne sit figuratum sua figura vilius. Quod autem modus ille cruentæ mactationis non impedit, quod minus Agnus Paschalis figura fuerit Eucharistiæ, patet ex Augustino lib. 17. ciuit. cap. 20. & lib. 1. contra aduers. leg. & Prophet. cap. 18. & Leone serm. 8 de passione Domini, qui omnia sacrificia veteris legis, quantumvis cruenta, figuratas fuisse docet sacrificij Eucharistiæ.

Iam vero, quod attinet ad **A L T E R U M** absurdum, nulla est difficultas. Nam quod in Scriptura dicitur, Agnum Paschali

lem debuisse à tota multitudine filiorum Israël immolari, non sic intelligitur, quasi debuerint singuli de populo agnum immolare: sed quod debuerit in singulis dōmibus, ac familiis immolari, patrefamilias propriè, & per se immolat, reliquis per illum immolantibus, & voluntate, ac participatione in sacrificium consentientibus. Quod etiam in Ecclesia circa Eucharistiam obseruatur: presbyteri enim, qui in Christi familia patres sunt, propriè ac per se immolant, populus autem per illos immolat, & simul voluntate, & participatione in sacrificium consentit.

Deniq; TERTIUM absurdum, quod Kemnitius proferebat, nullius ponderis est. Nam Eucharistiae sacrificium, ut dicimus, non solo Agno Paschali, sed multis aliis typis adumbratum fuit. Et quidem Agnus Paschalis typus Eucharistiae fuit, non ut sacrificium propitiatorium, sed ut commemorationis liberationis, & ve propriè Eucharisticū: sacrificia autē, quæ plurima in lege pro peccato fiebant, eiusdē Eucharistiae, & sacrificij propitiatorijs, typi ac figuræ fuerunt.

TERTIO obiicit Kemnitius, Agnum Paschalem figuram gessisse passionis Dominicæ, id quod operosè probare nititur ex scripturis, & ex ipso etiā Ecclesiastico testimonio, ex praefatione Missæ de prompto.

SED argumentum iam antè solutum est. Agnus enim Paschalis veriusq; rei typus fuit, & passionis, & Eucharistiae; immò nō potuit Eucharistiae typus esse, quin etiam passionis esset, cùm Eucharistia representatio, & commemoratio passionis sit. Neq; id proprium est Agni Paschalis, sed commune omnibus sacrificiis legis veteris, ut simul & passionis Dominicæ, & Eucharistiae figuræ fuerint.

CAPUT OCTAVVM.

Probatur sacrificium Missæ ex figuris variorum sacrificiorum Testamenti veteris.

TERTIUM argumentum sumitur ex cap. 14. Exodi, vbi describitur dedicatio, ac celebratio Testamēti veteris. Nam post datam legem in mōte Syna, pēpigit Deus fœdus cum Hebræis, ac promisit eis multa bona, & ipsi vicissim obedientiā mandatorum promiserunt Deo. Sancitum autē fuit hoc fœdus solēni sacrificio, &

Sss 2 sangu-